

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

T. van Rooijen

BEL/BS

Telefoonnummer +31235145396
rooijent@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Depositieonderzoek IJmond najaar 2022

Verzenddatum

28 MAART 2023

Kenmerk

1973392/1973394

Geachte leden,

Op 14 maart 2023 ontvingen wij het rapport "Depositieonderzoek IJmond najaar 2022" (hierna: het rapport) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat wij u ter kennisname als bijlage bij deze brief toesturen.

Uw kenmerk

Aanleiding

In het najaar van 2020 heeft het RIVM in opdracht van provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten Heemskerk, Beverwijk en Velsen [onderzoek](#)¹ gedaan naar de depositie (neergedaald stof) van PAK en metalen in de IJmond in de omgeving van Tata Steel. Op basis van de destijds gemeten depositie is ook een risicobeoordeling gemaakt van de gezondheidsrisico's voor kinderen door blootstelling aan PAK en metalen in het neergedaalde stof via hand-mond-contact en via de huid. Uit de risicobeoordeling bleek dat de hoeveelheden PAK en lood dusdanig hoog waren dat dit ongewenst is voor de gezondheid.

[Vervolgonderzoek](#)² van het RIVM leidde tot de aanbeveling van het RIVM om gedurende enkele jaren de hoeveelheid depositie van PAK en metalen in de IJmond herhaaldelijk te meten (monitoren). Dit geeft inzicht in de mogelijke trends van deze hoeveelheden.

In opvolging van deze aanbeveling hebben de provincie en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: IenW) het RIVM de opdracht gegeven in 2022 een herhaling van het depositieonderzoek uit

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

¹ <https://www.rivm.nl/nieuws/stof-in-ijmond-bevat-veel-pak-en-metalen>

² https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2022/Januari_2022/Aanzienlijk_deel_PAK_en_metalen_in_IJmond_afkomstig_van_terrein_Tata_Steel/RIVM_rapport_Onderzoek_naar_de_herkomst_van_neergedaald_stof_en_stoffen_in_de_lucht_in_de_IJmond_regio.pdf

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

2020 in de IJmondregio uit te voeren in het voor³- en najaar. Met deze brief bieden we u de resultaten uit het najaarsonderzoek 2022 aan.

Onderzoeksresultaten en duiding RIVM

In deze paragraaf hebben we zo veel mogelijk letterlijk de teksten uit het rapport van het RIVM overgenomen waarin de conclusies van het onderzoek zijn vermeld.

PAK en metalen vergelijkbaar met 2020

De resultaten van de analyses van het najaarsonderzoek uit 2022 laten zien dat er, net als in de onderzoeken uit 2020 en het voorjaar van 2022, op de meetlocaties in het IJmondgebied meer PAK en metalen in de veegmonsters zijn gevonden dan op de achtergrondlocaties⁴. Deze hoeveelheden zijn ongewenst voor de gezondheid van kinderen. De gemeten deposities in Wijk aan Zee zijn van vergelijkbaar niveau als in 2020 en hoger dan in het voorjaar van 2022. In Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn de gemeten deposities eveneens vergelijkbaar met niveau in 2020, maar juist lager dan in het voorjaar van 2022. Deze verschillen hebben onder meer te maken met verschillen in weersomstandigheden, vooral in de verdeling van de windrichting, tussen de onderzoeksperioden. Over het geheel genomen is de depositie van PAK en de meeste metalen in Wijk aan Zee hoger dan in Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden. In Heemskerk was de depositie van PAK en metalen in beide onderzoeken in 2022 niet tot licht verhoogd vergeleken met het achtergrondniveau (in 2020 is er niet in Heemskerk gemeten).

IJzer gedaald

Voor ijzer zijn de depositiemeetwaarden in het hele gebied significant lager dan in het najaar van 2020, wat zou kunnen wijzen op een afname van de emissies van ijzeroxide en ijzer (poeder) uit bepaalde bronnen. Deze afname werd bij de metingen in het voorjaar van 2022 ook al waargenomen. Voor de meeste andere metalen en ook voor PAK kan het RIVM niet vaststellen of de emissies hoger of lager zijn dan tijdens de eerste metingen in 2020.

Lood, zink en koper afwijkend patroon

De depositiewaarden van lood, zink en koper laten, wat betreft de verdeling van verhoogde waarden over de meetlocaties, een afwijkend patroon zien van dat van ijzer, mangaan, vanadium en chroom, alle metalen die typerend zijn voor de staalproductie. Dit doet vermoeden dat, naast emissies die afkomstig zijn van het terrein van Tata Steel,

---

³ https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2022/November_2022/Reactie_provincie_Noord_Holland_op_RIVM_meting_PAK_en_metalen_in_IJmondregio

⁴ Dit zijn locaties met weinig bronnen die veel stof uitstoten, zoals zware industrie, grote verkeerswegen en scheepvaart.

ook andere lokale bronnen een substantiële bijdrage hebben geleverd aan de depositie van lood, zink en koper. Op grond van de drie onderzoeken is niet te specificeren wat de relatieve, afzonderlijke bijdrage van de verschillende bronnen aan de depositie van PAK en metalen in het IJmondgebied is. Dit aspect wordt nader behandeld in het rapport⁵ over de invloed van Tata Steel Nederland op de gezondheid van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving, dat in het voorjaar van 2023 zal verschijnen.

Invloeden, onzekerheden en vervolgonderzoek

De verschillen in meetwaarden tussen de drie onderzoeksperiodes kunnen ten dele ook het gevolg zijn van variaties in emissies uit de bronnen op het terrein van Tata Steel en andere bronnen in het gebied. Daarnaast spelen meer factoren een rol, zoals de invloed van het terrein (duingebied) en neerslag op de verspreiding van (grof) stofdeeltjes.

Vanwege het hierboven beschreven beeld en de diverse genoemde onzekerheden kan het RIVM – behalve voor ijzer – geen uitspraak doen over een significante af- of toename van de emissies van PAK en metalen als gevolg van de bedrijfsactiviteiten van Tata Steel sinds de metingen in 2020. Het is best mogelijk dat de uitstoot van stoffen uit een aantal hoge bronnen is verminderd, maar dat effect is niet terug te zien in de hoeveelheden gedeponeerd stof in de leefomgeving. Om daar meer duidelijkheid over te krijgen, moeten de metingen nog enkele jaren achter elkaar worden herhaald, zo adviseert het RIVM.

Reactie GS op het rapport

Het voorliggende rapport is het derde in een reeks van depositieonderzoeken waarmee beoogd wordt (meerjarige) trends en ontwikkelingen in stofdepositie in de IJmond inzichtelijk te maken. Zoals ook bij het vorige rapport is aangegeven, is depositieonderzoek uitdrukkelijk géén manier om directe resultaten in de leefomgeving te kunnen meten van afzonderlijke maatregelen die zijn getroffen bij Tata Steel. Desalniettemin verwachten we daar van op termijn wel een merkbaar en meetbaar effect in de leefomgeving en in onderzoeksresultaten.

Ons college concludeert op basis van dit rapport dat de afgelopen jaren er geen meetbare verbetering is vast te stellen in de depositie van grof stof in de leefomgeving in de IJmond.

Hoewel het, zoals het RIVM ook beschrijft, goed mogelijk is dat de getroffen maatregelen en uitgevoerde acties in het dossier Tata Steel wel tot vermindering van *emissies* hebben geleid, is dit nog niet terug te zien in de depositiemetingen van grof stof op leefniveau. En dat is nu precies waar we de resultaten willen zien. Het rapport vormt daarmee

---

⁵ In opdracht van IenW publiceert RIVM in het voorjaar van 2023 een rapport over de invloed van Tata Steel Nederland op de gezondheid van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving (het zogenoemde Proof-of-Concept).

opnieuw een bevestiging van de noodzaak tot vasthouden aan en waar mogelijk versnellen van de planning van de uitvoering van maatregelen op het terrein van Tata Steel die mede gericht zijn op een merkbare en meetbare verbetering van de directe leefomgeving. We blijven daarop onverminderd stevig inzetten.

In onze [brief](#)⁶ over het voorjaarsonderzoek (1898712/1898715) zijn we uitgebreid ingegaan op de reeds uitgevoerde als ook de nog op de planning staande acties en maatregelen, zoals onder meer beschreven in het [Programma Tata Steel 2020-2050](#)⁷. Zoals toen ook aangegeven moeten de belangrijke maatregelen waarvan een merkbaar (en meetbaar) effect in de directe leefomgeving wordt verwacht (zoals de stofschermen bij de kolen- en ertsopslagen), nog worden gerealiseerd.

Op 21 maart jl. hebben wij daarnaast besloten om te starten met de procedure voor een projectbesluit (onder de Omgevingswet) voor het project Heraclless-Groen Staal van Tata Steel. Dit is de eerste concrete stap in de procedure naar het verkrijgen door Tata Steel van alle benodigde besluiten en toestemmingen voor de eerste fase van de verduurzaming naar Groen Staal. Met het project Heraclless-Groen Staal wordt, naast de reductie van CO₂, ook een volgende stap (na de Roadmap+) gezet in een traject dat bijdraagt aan de reductie van emissies naar de omgeving van Tata Steel. Daarmee past dit project bij de provinciale ambitie voor een gezondere leefomgeving in de IJmond.

Vervolg depositieonderzoek

Later dit jaar zal het RIVM in onze opdracht ook een advies uitbrengen naar aanleiding van de evaluatie van het luchtmeetnet (fijnstof). Daarnaast publiceert het RIVM in het voorjaar van 2023 in opdracht van IenW een rapport over de invloed van Tata Steel Nederland op de gezondheid van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving (het zogenoemde Proof-of-Concept).

Een keuze over de (effectieve wijze van) voortzetting van de depositiemetingen wordt gemaakt in samenhang met onder meer het nog te verschijnen advies over het luchtmeetnet en de nog te publiceren resultaten van het Proof of Concept. Wij gaan hierover de komende tijd met onder meer het RIVM, IenW, de IJmondgemeenten en andere belanghebbenden in gesprek. Over de uitkomsten hiervan wordt u op een later moment geïnformeerd.

---

⁶ https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2022/November_2022/Reactie_provincie_Noord_Holland_op_RIVM_meting_PAK_en_metalen_in_IJmondregio/Brief_CS_aan_PS_Depositieonderzoek_IJmond_voorjaar_2022.pdf

⁷ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_Leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Programma_Tata_Steel_2020_2050/Documenten/Programma_Tata_Steel_2020_2050_Same_nwerken_aan_een_gezondere_en_veilige_IJmond.pdf

Tot slot

Op 4 april 2023 organiseren we naar aanleiding van voorliggend rapport samen met de IJmondgemeenten een inwonersavond voor inwoners en belangstellenden. Het RIVM zal hier een toelichting op de resultaten geven en er is de gelegenheid tot het stellen van vragen aan het RIVM, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, GGD en bestuurders van de IJmondgemeenten en provincie.

In juni van dit jaar wordt daarnaast een brede bijeenkomst georganiseerd voor de inwoners van de IJmond, waar een overzicht wordt geboden van de lopende sporen op het dossier Tata Steel en de inzet van de verschillende betrokken partijen daarop.

Voor inhoudelijke vragen over het rapport kan [contact](#)⁸ opgenomen worden met het RIVM. Voor de betekenis van deze bevindingen voor de gezondheid van inwoners kan [contact](#)⁹ opgenomen worden met GGD Kennemerland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

p.l.v.

provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage

Rapport Depositieonderzoek IJmond voorjaar 2022

⁸ info@rivm.nl

⁹ <https://www.ggdkennerland.nl/milieu-en-gezondheid/ijmond-en-gezondheid>